

T1-moduulin kysymykset ja ratkaisu

02095

Kysymys 02095 Aihealue: Komponentit

(02095) Tarvitset 10 % tarkkuudella 52 Ω vastuksen, joka saadaan kytkemällä		
+	oikein	(+) kaksi 27 Ω vastusta sarjaan
+	oikein	(+) kaksi 100 Ω vastusta rinnan
+	oikein	(+) kolme 150 Ω vastusta rinnan
+	oikein	(+) viisi 10 Ω vastusta sarjaan
-	väärin	(-) kolme 150 Ω vastusta sarjaan
-	väärin	(-) viisi 10 Ω vastusta rinnan
-	väärin	(-) kaksi 100 Ω vastusta sarjaan

Vastuksien ja kondensaattorien sarjaan ja rinnankytkennän kaavat:

Vastukset sarjaan: $R = R_1 + R_2 + \dots$
 Vastukset rinnan: $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$ tai $R = \frac{R_1 \times R_2}{R_1 + R_2}$
 Kondensaattorit sarjaan: $\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2}$ tai $C = \frac{C_1 \times C_2}{C_1 + C_2}$
 Kondensaattorit rinnan: $C = C_1 + C_2 + \dots$

(Vastuksien rinnan) ja (kondensaattorien sarjaan) kytkemiseen liittyvät muistisäännöt:

1) Rinnan kytkettäessä kokonaisarvo on aina pienempi kuin pienimmän komponentin arvo.

2) Jos rinnan kytkettävät komponentit ovat samanarvoisia, on niiden kokonaisarvo yhden komponentin arvo jaettuna komponenttien lukumäärällä.

Esim: Kytketään rinnan kaksi 100 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $\frac{100}{2} = 50 \Omega$.

Kytketään rinnan kolme 100 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $\frac{100}{3} = 33,3 \Omega$.

Kytketään rinnan neljä 100 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $\frac{100}{4} = 25 \Omega$.

Mikäli (vastuksien rinnan) tai (kondensaattorien sarjaan) kytkettävät komponentit ovat erisuuruisia, joudutaan käyttämään jompaa kumpaa yllä olevista kaavoista.

Ratkaisu:

Kytkenän tulee olla 10 % tarkkuudella 52 Ω, joten vastaukseksi hyväksytään arvot väliltä: 46,8 Ω – 57,2 Ω
 (52 Ω – 5,2 Ω = 46,8 Ω ja 52 Ω + 5,2 Ω = 57,2 Ω)

+	oikein	(+) kaksi 27 Ω vastusta sarjaan
---	--------	-----------------------------------

Tämä väite on oikein!

Kaava: Vastuksien sarjaankytkentä: $R = R_1 + R_2$
Tiedossa olevat arvot: $R_1 = 27 \Omega$, $R_2 = 27 \Omega$
 $R = 27 \Omega + 27 \Omega$
 $R = 54 \Omega$

+	oikein	(+)	kaksi 100 Ω vastusta rinnan
---	--------	-------	-----------------------------

Tämä väite on oikein!

2) Jos rinnan kytkettävät komponentit ovat samanarvoisia, on niiden kokonaisarvo yhden komponentin arvo jaettuna komponenttien lukumäärällä.

Kytetään rinnan kaksi 100 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $100/2 = 50 \Omega$.

+	oikein	(+)	kolme 150 Ω vastusta rinnan
---	--------	-------	-----------------------------

Tämä väite on oikein!

2) Jos rinnan kytkettävät komponentit ovat samanarvoisia, on niiden kokonaisarvo yhden komponentin arvo jaettuna komponenttien lukumäärällä.

Kytetään rinnan kolme 150 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $150/3 = 50 \Omega$.

+	oikein	(+)	viisi 10 Ω vastusta sarjaan
---	--------	-------	-----------------------------

Tämä väite on oikein!

Yhteenlaskulla:

Kaava: Vastuksien sarjaankytkentä: $R = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 + R_5$

Tiedossa olevat arvot: $R_{1-5} = 10 \Omega$

$R = 10 \Omega + 10 \Omega + 10 \Omega + 10 \Omega + 10 \Omega$

$R = 50 \Omega$

Kertolaskulla:

$R = 5 \times 10 \Omega$

$R = 50 \Omega$

-	väärin	(-)	kolme 150 Ω vastusta sarjaan
---	--------	-------	------------------------------

Tämä väite on väärä!

Yhteenlaskulla:

Kaava: Vastuksien sarjaankytkentä: $R = R_1 + R_2 + R_3$

Tiedossa olevat arvot: $R_{1-3} = 150 \Omega$

$R = 150 \Omega + 150 \Omega + 150 \Omega$

$R = 450 \Omega$

Kertolaskulla:

$R = 3 \times 150 \Omega$

$R = 450 \Omega$

-	väärin	(-)	viisi 10 Ω vastusta rinnan
---	--------	-------	----------------------------

Tämä väite on väärä!

2) Jos rinnan kytkettävät komponentit ovat samanarvoisia, on niiden kokonaisarvo yhden komponentin arvo jaettuna komponenttien lukumäärällä.

Kytetään rinnan viisi 10 Ω vastusta, niiden kokonaisarvo on $10/5 = 2,5 \Omega$.

-	väärin (-) kaksi 100 Ω vastusta sarjaan
---	--

Tämä väite on väärä!

Kaava: Vastuksien sarjaankytkentä: $R = R_1 + R_2$

Tiedossa olevat arvot: $R = 100 \Omega + 100 \Omega$

$R = 200 \Omega$